

BM-II.059.1.300.2024

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 2909, złożoną 10 czerwca 2024 r. przez Panią Posel Agnieszkę Buczyńską, w sprawie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej, przedstawiam poniższe informacje.

W ustawie z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 409) przewidziano specjalne udogodnienia dotyczące zatrudnienia osób niepełnosprawnych w administracji publicznej. Zgodnie z art. 28 dyrektor generalny urzędu upowszechnia informacje o wolnych stanowiskach pracy przez umieszczenie ogłoszeń o naborze w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu, w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z przywołanym przepisem ogłoszenie o naborze zawiera m.in.:

- informację o warunkach pracy na danym stanowisku, co w przypadku Ministerstwa jest realizowane poprzez informację o dostępności (przystosowaniu bądź jego braku) budynku, będącego miejscem wykonywania pracy przyszłego pracownika, do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózku inwalidzkim;
- informację o wskaźniku zatrudnienia osób niepełnosprawnych w urzędzie w miesiącu poprzedzającym datę upublicznienia ogłoszenia, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który wynosi co najmniej 6%.

W przypadku, gdy wskaźnik jest niższy niż 6% w myśl art. 29a ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, pierwszeństwo w zatrudnieniu przysługuje osobie niepełnosprawnej, o ile znajduje się w gronie pięciu najlepszych kandydatów, spełniających wymagania niezbędne oraz w największym stopniu spełniających wymagania dodatkowe. Warunkiem skorzystania przez kandydata będącego osobą niepełnosprawną z uprawnienia w zakresie pierwszeństwa w zatrudnieniu jest złożenie przez niego aplikacji wraz z kopią dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność.

Analogiczna regulacja dotycząca zatrudnienia osób niepełnosprawnych została zawarta w art. 13a ustawy z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022r. poz. 530, z późn. zm.).

Ponadto należy podkreślić, iż Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) realizuje szereg programów na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, w tym kierowane do chcących znaleźć zatrudnienie w administracji publicznej. Do programów PFRON, ułatwiających podjęcie pracy w administracji publicznej, zaliczyć można w szczególności program „Stabilne zatrudnienie”.

Na szczególną uwagę zasługuje program „Stabilne zatrudnienie - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”, który został przyjęty do realizacji uchwałą nr 11/2016 Rady Nadzorczej PFRON z 8 grudnia 2016 r. Zgodnie z uchwałą nr 13/2022 Rady Nadzorczej PFRON z 21 września 2022 r., termin realizacji programu upływa 31 grudnia 2024 r. Działania prowadzone w jego ramach zostały wpisane w długoterminowe krajowe przedsięwzięcia i strategię na rzecz osób niepełnosprawnych, tj. rządowy Program Dostępność Plus 2018–2025 oraz Strategię na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021–2030.

Na uwagę zasługuje fakt, że program „Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” cechuje kompleksowość. Wśród realizowanych obecnie programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON nie ma innego, który łączyłby tak rozmaite instrumenty wsparcia, adresowane zarówno do pracodawców, jak i obecnych lub przyszłych pracowników, celem podniesienia wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w administracji publicznej.

Z danych zgromadzonych w systemie MIDAS wynika, że dotychczas w module I „Instytucje” programu „Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” zawarto 232 umowy o dofinansowanie na łączną kwotę 6 405 963,86 zł, w ramach których zaplanowano objąć działaniami aktywizacyjnymi 263 beneficjentów ostatecznych.

Oferta pomocy finansowej w ramach modułu I „Instytucje” programu „Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej” jest dostępna dla wnioskodawców bez ograniczeń lokalizacyjnych i czasowych. Wnioski o dofinansowanie mogą być składane w trybie ciągłym w Oddziałach PFRON właściwych terytorialnie ze względu na miejsce zatrudnienia beneficjentów ostatecznych.

Jednocześnie, warto podkreślić, że liczba beneficjentów ostatecznych modułu I „Instytucje”, którzy utrzymali zatrudnienie u wnioskodawców przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, wynosiła 167, co stanowiło $\frac{3}{4}$ grupy objętej działaniami aktywizacyjnymi w latach 2017–2022. Podobny odsetek beneficjentów (73,6) stwierdzono w poprzedniej analizie przygotowanej z uwzględnieniem danych pozyskanych z wybranych Oddziałów PFRON.

Oprócz tego 25 maja 2023 r. ogłoszony został konkurs nr 1/2023 pn. „Stażysta Plus” w ramach modułu II programu „Stabilne zatrudnienie – osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej”, kierowany do organizacji pozarządowych, które w ramach programu przygotowują i skierują osoby niepełnosprawne na staż zawodowy w administracji rządowej. Zarząd PFRON udzielił dofinansowania na realizację trzech wniosków (po jednym do każdego pakietu stanowisk, na których zostaną zrealizowane staże zawodowe) na łączną kwotę 15 915 192 zł. Projekty, których realizację przewidziano do 31 grudnia 2024 r., zakładają odbycie co najmniej 3-miesięcznego stażu zawodowego w urzędach administracji rządowej przez 396 osób z niepełnosprawnościami.

Do 31 marca 2024 r. w ramach ww. projektów zrekrutowano łącznie 223 beneficjentów ostatecznych, spośród których 100 skierowano na staż zawodowy.

PFRON planuje przeprowadzenie kolejnego konkursu w przedmiocie staży zawodowych.

Jeśli chodzi o tematykę zatrudnienia wspomaganego, planowane w tym zakresie jest uruchomienie programu, finansowanego ze środków Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS). Pierwsze kroki w tym kierunku już poczyniono. 5 czerwca 2024 r. Komitet Monitorujący FERS przyjął uchwałę nr 80 dotyczącą akceptacji założeń do projektu Standaryzacji Zatrudnienia Wspomaganego w Polsce.

Celem projektu jest przygotowanie rozwiązań, które pozwolą wdrożyć model zatrudnienia wspomaganego jako trwałego rozwiązania wspierającego aktywność zawodową osób z niepełnosprawnościami w kraju. Projekt ma charakter koncepcyjny. W jego ramach mają zostać wypracowane rozwiązania dotyczące systemu wdrożenia modelu zatrudnienia wspomaganego i niezbędne procedury standaryzujące obszary merytoryczny, organizacyjny oraz finansowy usługi zatrudnienia wspomaganego

Rozwiązania wypracowane w ramach projektu kierowane będą do osób niepełnosprawnych, mających szczególne trudności w samodzielnym znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia na otwartym rynku pracy – osób biernych zawodowo, które nie podejmą zatrudnienia samodzielnie bez szczególnego, tj. zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia, w tym w szczególności osób z niepełnosprawnością intelektualną, problemami zdrowia psychicznego, całościowymi zaburzeniami rozwoju oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Podmiotem realizującym usługę zatrudnienia wspomaganego będą Agencje Zatrudnienia Wspomaganego.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Łukasz Krasoń
Pełnomocnik Rządu ds. osób Niepełnosprawnych
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/